

ΟΨΕΙΣ

Του **ROBERTO SAVIANO*** INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE

Οι Αφρικανοί ήρωες της Ιταλίας

Οταν ήμουν έφηβος εδώ στη Νάπολη, τα παιδιά είχαν το συνήθειο να πυροβολούν σκύλους στο κεφάλι. Ήταν ένας τρόπος να αποκτήσεις αυτοπεποίθηση με τα όπλα, να εκτονώσεις την οργή σου πάνω σε ένα άλλο ζωντανό πλάσμα. Τώρα φαίνεται ότι τον ρόλο του στόχου άρχισαν να τον παίζουν ανθρώπινα πλάσματα.

Πριν από δύο μήνες, ξέσπασαν ταραχές με πρωταγωνιστές Αφρικανούς μετανάστες στο Ροζάρνο, στη νότια Ιταλία, όταν τουλάχιστον ένας μετανάστης πυροβολήθηκε με αεροβόλο. Οι ταραχές παρουσιάστηκαν από τα περισσότερα μέσα ενημέρωσης σαν συγκρούσεις ανάμεσα σε μετανάστες και ντόπιους Ιταλούς, στην πραγματικότητα όμως ήταν μια εξέγερση ενάντια στην Ντρανγκέτα,

Οι μετανάστες που ξεσπώθηκαν στο Ροζάρνο δεν είχαν σκοπό να επιτεθούν στον νόμο, αλλά να αποκτήσουν πρόσβαση στον νόμο.

την πανίσχυρη μαφία της Καλαβρίας. Οποιοσδήποτε προσπαθεί να αρνηθεί ή να υποβαθμίσει αυτό το κίνητρο δεν γνωρίζει αυτά τα μέρη, όπου τα πάντα -δουλειές, μισθοί, στέγαση- ελέγχονται από εγκληματικές οργανώσεις.

Το επεισόδιο στο Ροζάρνο ήταν η δεύτερη εξέγερση εναντίον του οργανωμένου εγκλήματος που σημειώνεται στην Ιταλία τα τελευταία χρόνια. Η πρώτη έγινε το 2008 στο Καστέλ Βολτούρνο, μια πόλη κοντά στη Νάπολη, όπου μπράβοι της τοπικής μαφίας, της Καμόρα, σκότωσαν έξι Αφρικανούς. Η σφαγή είχε σκοπό τον εκφοβισμό, αντί γι' αυτό όμως πυροδότησε την οργή των μεταναστών.

Στο Καστέλ Βολτούρνο, οι μετανάστες δουλεύουν στις οικοδομές. Στο Ροζάρνο δουλεύουν στη συγκομιδή των πορτοκαλιών. Και στα δύο μέρη όμως οι μαφίες ελέγχουν όλη την οικονομική δραστηριότητα. Και οι μόνοι που έχουν το κουράγιο να ξεσπκωθούν εναντίον τους είναι οι Αφρικανοί.

Ενας μεταναστής που φτάνει στη Γαλλία ή στη Βρετανία ξέρει ότι θα πρέπει να υπακούσει στους νόμους, αλλά ξέρει επίσης ότι θα έχει πραγματικά και χειροπιαστά δικαιώματα. Αυτό δεν συμβαίνει στην Ιταλία, όπου η γραφειοκρατία και η διαφθορά κάνουν να φαίνεται ότι η μόνη πραγματικότητα είναι οι απαγορεύσεις και η κυριαρχία των συμμοριών, κάτω από την οποία τα δικαιώματα είναι ανύπαρκτα. Οι μαφίες αφήνουν τους Αφρικανούς μετανάστες να δουλέψουν στις περιοχές τους γιατί κερδίζουν από αυτούς. Τους εκμεταλλεύονται, αλλά τους δίνουν επίσης

μέρος για να μείνουν σε εγκαταλειμμένες περιοχές έξω από την πόλη και εμποδίζουν την αστυνομία να κάνει πολλούς ελέγχους και να τους απελαύνει.

Οι μετανάστες είναι πρόθυμοι για ένα διάστημα να παίρνουν ελαχιστο μεροκάματο, να δουλεύουν πολλές ώρες και σε άθλιες συνθήκες. Έχουν ήδη ρισκάρει τα πάντα μόνο και μόνο για να φτάσουν στην Ιταλία. Ήρθαν όμως για να βρουν μια καλύτερη ζωή.

Υπάρχουν και ντόπιοι Ιταλοί που αντιτίθενται στην κυριαρχία της μαφίας, αυτοί όμως έχουν τα μέσα και την ελευθερία να φύγουν από μέρη σαν το Ροζάρνο. Οι Αφρικανοί δεν μπορούν. Είναι αναγκασμένοι να αντιμετωπίσουν τις συμμορίες. Ξέρουν πως πρέπει να δράσουν συλλογικά, γιατί αυτός είναι ο μόνος τρόπος που έχουν για να προστατευτούν.

Είναι λάθος να δούμε τους εξεγερμένους του Ροζάρνο σαν εγκληματίες. Οι άνθρωποι που ξεσπώθηκαν στο Ροζάρνο δεν είχαν σκοπό να επιτεθούν στον νόμο, αλλά να αποκτήσουν πρόσβαση στον νόμο.

Μετά τα γεγονότα του Ροζάρνο, η κυβέρνηση μετακίνησε περισσότερους από χίλιους μετανάστες σε κέντρα κράτησης, υποτίθεται για τη δική τους ασφάλεια, και κατέστρεψε τους αυτοσχέδιους καταυλισμούς όπου έμεναν πολλοί από αυτούς. Αυτό είναι το είδος αντίδρασης που θα ενθαρρύνει τους μετανάστες να δουν τις αφρικανικές εγκληματικές οργανώσεις σαν αναγκαία προστασία.

Προς το παρόν, οι περισσότεροι αντιτίθενται. Ήρθαν στην Ιταλία για μια καλύτερη ζωή, όχι για να γίνουν συμμορίτες. Αν όμως οι Αφρικανοί του Ροζάρνο είχαν οργανωθεί σε συμμορίες θα είχαν τρόπο να διαπραγματευτούν με τη μαφία της Καλαβρίας. Θα είχαν τη δυνατότητα να αποκτήσουν καλύτερα μεροκάματα και συνθήκες ζωής. Δεν θα χρειαζόταν να διαδηλώσουν.

Η Ιταλία είναι μια χώρα που έχει ξεχάσει πως αντιμετωπίστηκαν οι Ιταλοί μετανάστες στις ΗΠΑ, πως οι διακρίσεις που υπέστησαν ήταν ο λόγος ακριβώς που επέτρεψε στη μαφία να ριζώσει εκεί. Ήταν πολύ δύσκολο για πολλούς Ιταλούς μετανάστες, που δεν ενιωθαν να προστατεύονται ή να αντιπροσωπεύονται από κανέναν άλλο, να ξεφύγουν από τις αρπάγες της μαφίας.

Οι μετανάστες έρχονται στην Ιταλία για να κάνουν δουλειές που οι Ιταλοί δεν θέλουν να κάνουν, αλλά έχουν ήδη αρχίσει να υπερασπίζονται τα δικαιώματα που οι Ιταλοί φοβούνται ή αδιαφορούν ή βαριούνται να υπερασπιστούν. Σ' αυτούς τους Αφρικανούς λέω: Μην φύγετε - μη μας αφήσετε μόνους με τις μαφίες.

* Ο Ρομπέρτο Σαβιάνο είναι συγγραφέας του βιβλίου «Γόμορρα» (ελλ. έκδοση «Πατάκη»)